

Munkebo Kulturhus Musikgruppen Oasen

11. NOVEMBER 2023

Historien om Spurven.

af Ove Eriksen

De fleste mennesker har på et eller andet tidspunkt hørt om den franske sangerinde Edith Piaf, men det er nok de færreste, der kender historien om den lille, forsømte pige, der endte som en feteret stjerne, hvis død i 1963 nærmest skabte landesorg i Frankrig.

Historien blev på fornemste vis gengivet af duoen **Par Piaf**, der gæstede Kulturhuset denne lørdag i november.

Edith blev født 19. december 1915 i Paris som Edith Giovanna Gassion. Rygtet siger, at hun blev født på fortovet under en gadelygte, men det er nok fødselsattesten, der fortæller sandheden: at hun blev født på et sygehus i samme bydel. Hendes mor, der var gadesangerinde, havde ikke mulighed for at opfostre datteren og betroede

hende til sin mor. Bedstemoren var alkoholiker og tog sig ikke af hende, men lod den lille pige gå for lud og koldt vand. Hun fik rødvin i sutteflasken.

Hendes far var soldat under 1. Verdenskrig og da han kom hjem på orlov blev han fortørnet over de forhold, hans lille datter levede under. I stedet fik han hende bragt hos sin egen mor, som var bordelmutter i Normandiet. Her blev den lille pige passet af de prostituerede og kunne for første gang spise sig mæt. Hun gik i flotte kjoler og drak den sunde komælk fra Normandiet.

I 7-8 års alderen var hun ved at miste synet som følge af en hornhindebetændelse. Bedstemoren besluttede at rejse til den hellige Thereses grav for at søge helbredelse for den lille. Edith fik hver aften en bandage med hellig jord fra graven for øjnene, og efter otte dage blev hun helbredt. Om hun ville være blevet rask under alle omstændigheder, kan man ikke vide, men hun bevarede resten af sit liv stor hengivenhed for den hellige Therese.

Da hendes far blev hjemsendt efter krigen, flyttede hun tilbage til ham, og de levede et fattigt liv som cirkusartister på gaden. Faren optrådte med sine kunster, og Edith sang og gik rundt med hatten. Som bare 17-årig fik hun sit eneste barn, datteren Marcelle, der døde af meningitis blot to år gammel.

I 1935 blev hun opdaget af Louis Leplée, som var kabaretdirektør på Champs-Élysées. Det var Leplée, der gav hende kunstnernavnet *Piaf*, som er slang for *spurv*. Piaf fik hurtigt succes. Her mødte hun også komponisten og pianisten Marguerite Monnot, som blev hendes trofaste og nære veninde og akkompagnerede hende gennem hele hendes karriere og komponerede musikken til sange som, "**Hymne à l'amour**" og "**Milord**". I april 1936 blev Leplée fundet dræbt i sin pariserlejlighed. Det viste sig, at han havde forbindelser til det kriminelle miljø i kvarteret Pigalle og Edith var tilbage på gaden og i de små ydmyge kabareter.

Men som den ægte overlever, hun viste sig at være, kom hun hurtigt tilbage i rampelyset. Allerede i 1937 havde hun fået ansættelse på ABC-teatret i Paris, hvor hun straks blev en feteret diva, elsket af publikum og kendt i radioen. Under krigen fortsatte hun med at give koncerter. Hun bidrog til modstanden mod den nazistiske besættelse ved at synge tvetydige sange, og forsvarede jødiske kunstnere mod tyskernes forfølgelse. I 1945 skrev Piaf en af sine første sange, "**La vie en rose**", der er hendes mest berømte sang og en klassiker.

Selvfølge skulle hun også prøve kræfter med verden uden for Frankrig, så i 1947 tog hun til USA for at give koncerter. Hendes karriere i USA var dog tæt på at slutte, inden den overhovedet var kommet i gang. Publikum til de første forestillinger var utilfredse med ikke at kunne forstå sangene på fransk. Og da de efter forestillingerne stampedede i gulvet og piftede, tog Piaf det som en fornærmelse. Hun var tæt på at rejse

hjem med det samme.

Under turnéen mødte hun den franske mesterbokser Marcel Cerdan, som hun forelskede sig hovedkulds i. Han var gift og havde tre børn. Piaf havde flyskræk på andres vegne og insisterede altid på, at de skulle sejle eller tage toget, men længslen efter Marcel Cerdan var så stor, at hun bad ham tage flyet og møde hende i New York. Flyet med Cerdan styrtede ned på Azorerne og alle ombordværende mistede livet. Piaf bebrejdede sig selv for at have været årsag til hans død, og samvittigheds kvalerne forfulgte hende resten af livet.

Tragedien med Cerdan affødte psykiske problemer og afhængighed af morfin hos Piaf. Det blev ikke mindre efter, at hun var involveret i et alvorligt trafikuheld i 1958. Under en turné i New York fik hun et sammenbrud på scenen. Hun gennemgik flere kirurgiske indgreb og var meget syg, da hun kom tilbage til Paris.

For at redde Olympiateatret i Paris fra økonomisk ruin, lod hun sig overtale til at give en række koncerter. Blandt disse koncerter finder man nogle af de bedst huskede og mest bevægende i hendes karriere. Hun sang "**Non, je ne regrette rien**" – en sang, som på en ganske særlig måde tolkede hendes liv. Hun reddede teatret, men holdt sig kun oppe takket være store doser morfin.

I oktober 1962 giftede hun sig, i en alder af 46 år – nedslidt, syg og morfinist – med en ung, smuk sanger på 26. Hun siger, at hun ind i mellem opfatter ham som "en søn, der våger over sin syge, gamle mor". Édith Piaf døde 10. oktober 1963 i en alder af 47 år, nedslidt af et hårdt liv, af morfinen og af et helt livs lidelser. Hun blev begravet på Pere-Lachaise kirkegården i Paris, hvor en række af andre kendte hviler, bl.a. Oscar Wilde, Molière, Chopin og rockpoeten Jim Morrison. Et kæmpe følge af beundrere kom for at vise hende den sidste ære.

Edith Piaf var livet igennem en storforbruger af mænd og havde meget let ved at indlede forhold. I flere tilfælde affødte det sange som f.eks. "**L'accordioniste**", hvor hun blev betaget af en harmonikaspiller og hans fingres leg over tangenterne

(de kunne måske også lege andre steder ...). At forhold også kan slutte, kom til udtryk i **”C’est toujours la meme histoire”** (det er altid den samme historie), **”Johnny, tu n’es pas un ange”** (Johnny, du er ingen engel), og **”Les mots d’Amour”** (kærlighedens ord) om elskereren, der er fuld af søde ord, men ved afskeden ikke siger et eneste. Blandt hendes partnere var kendte kunstnere som Yves Montand og Charles Aznavour.

Det var første gang, MusikOasen prøvede kræfter med fortællekoncerten som koncept, men efter publikums reaktion at dømme, behøver det ikke at være sidste. Hvor der ved ”almindelige” koncerter undertiden kan høres småsnakken rundt om under numrene, var der denne gang absolut ro. Det virkede nærmest som om tilhørerne – som jeg selv – sad ude på kanten af stolen, fuldstændig grebet af den rørende historie, der blev mesterligt fortalt.

For en som mig, hvis franskkundskaber begrænser sig til at kunne bestille en kop kaffe og en croissant, var det afgørende, at fortællingen om Piafs liv foregik på dansk. At sangene blev serveret på originalsproget var helt naturligt og vidner om den store respekt for Edith Piaf og hendes repertoire, som Par Piaf signalerede.

Tine Ott, der tog sig af alt vokalt, såvel fortællinger som sang, er uddannet sanger og sangpædagog. Hendes glasklare og kraftfulde stemme ydede i den grad Edith Piafs udødelige sange retfærdighed. Sangene blev ledsaget af Kristian Martinsen på el-guitar, der ikke bidrog vokalt, bortset fra lidt fløjten som akkompagnement.

Alt i alt en stor oplevelse, og MusikOasen skal have stor ros for at turde tænke ud af boksen.

Næste koncert i MusikOasen er lørdag 20. januar 2024, hvor Mr. Smoking er på plakaten med kopier af sange fra Smokies repertoire.

Sætlisten:

Før pausen

Sous le ciel de Paris

La Foule

Padam Padam

C’est toujours la meme histoire

Johnny, tu n’es pas un ange

Les mots d’Amour

Efter pausen

Milord

L’accordioniste

Mon manège a moi

Hymne a l’Amour

Non, je ne regrette rien

La vie en rose

Ekstranummer:

Marie trottoir